

Harde aanklacht tegen de pillenindustrie

www.sp.nl

‘De farmaceutische industrie is te vergelijken met georganiseerde misdaad.’ ‘Vergeet het kapitalisme.’ ‘Marktwerking werkt niet in de zorg.’ ‘We hebben een heel nieuw systeem nodig.’ Deze en vele andere stevige boodschappen klonken op 29 maart in de Tweede Kamer. Uitgesproken door Peter Gøtzsche, professor in klinisch medisch onderzoek aan de Universiteit van Kopenhagen, auteur van meer dan 70 wetenschappelijke artikelen, ex-werknemer van de farmaceutische bedrijven Astra en Astra-Syntex en medeoprichter van Cochrane Collaboration, een organisatie van medici die zich inspant om alle bewijzen van de werking van bestaande medicijnen geregeld tegen het licht te houden. Maar bovenal pleitbezorger van een revolutie in de farmaceutische industrie.

Eind 2015 kwam zijn boek *Dodelijke medicijnen en georganiseerde misdaad* in Nederland uit. Het ruim 500 pagina’s tellende boek is een harde aanklacht tegen de pillenindustrie. Het verscheen inmiddels in 11 talen en won de prijs voor Boek van het Jaar in de categorie *Basic Medicine* van de *British Medical Association*, de beroepsorganisatie van artsen in het Verenigd Koninkrijk.

Georganiseerde misdaad

‘Als je wilt weten wat het probleem is, moet je simpelweg even googelen op de naam van een farmaceutisch bedrijf met daarachter het woord fraude,’ hield Peter Gøtzsche de Tweede Kamerleden voor. Als je zoekt op Pfizer en fraude krijg je informatie over een rechtszaak waarbij Pfizer een boete van 2,3 miljard dollar moest betalen. In het boek *Dodelijke medicijnen* beschrijft Gøtzsche dat een dochtermaatschappij van Pfizer incorrecte informatie over geneesmiddelen had verstrekt met de intentie om te frauderen en te misleiden. Pfizer wist dat zijn acht keer duurdere antibioticum Zyvox slechter werkte dan het middel vancomycine. Toch bleef Pfizer tegen artsen beweren dat Zyvox meer levens redde dan vancomycine.

Als je op GlaxoSmithKline met de toevoeging fraude zoekt, krijg je eveneens ontluisterende resultaten, zo laat Gøtzsche in zijn boek zien. GlaxoSmithKline moest 3 miljard dollar betalen omdat het ten onrechte reclame had gemaakt voor niet goedgekeurde toepassingen van zijn geneesmiddelen. Ook betaalde GlaxoSmithKline smeergeld aan artsen en liet het te veel betalen voor zijn medicijnen.

Dit zijn geen incidenten. Gøtzsche geeft in *Dodelijke medicijnen* meer recente

voorbeelden van bedrijven die recordboetes ontvingen wegens fraude, zoals Novartis (423 miljoen dollar), Johnson & Johnson (1,1 miljard dollar), Eli Lilly (1,4 miljard dollar) en Abbott (1,5 miljard dollar).

‘We kunnen de farmaceutische industrie en het door hen gesponsorde onderzoek niet vertrouwen,’ sprak Gøtzsche in de Tweede Kamer. Dat is niet alleen de conclusie van hemzelf, maar ook van Marcia Angell, die 20 jaar hoofdredacteur was van het vooraanstaande medische tijdschrift *New England Journal of Medicine*. Zowel in de Tweede Kamer als in zijn boek haalt Gøtzsche haar uitspraak aan: ‘Een groot deel van het klinische onderzoek (is) eenvoudigweg niet langer geloofwaardig.’

Het systeem is corrupt en de farmaceutische industrie is georganiseerde misdaad, is de conclusie van Gøtzsche. De geneesmiddelenindustrie en de door haar gesponsorde onderzoeken zijn onbetrouwbaar. De industrie is gericht op het maken van zoveel mogelijk winst, is veel te machtig en maakt vele slachtoffers. Gøtzsche pleit daarom voor een revolutie. *Spanning* sprak met hem over die revolutie en wat wij kunnen doen.